

VS. Naar vier jaar van chaos én strijd!

Hieronder een analyse door Socialist Alternative naar aanleiding van de overwinning van Trump. Na de bekendmaking van de resultaten volgden overal in de VS grote protestacties. Socialist Alternative nam het initiatief voor enkele van de acties en nam elders deel aan het protest. Er waren tienduizenden aanwezigen, zo waren er in Seattle alleen al 6.000 betogers. Analyse door Philip Locker en Tom Crean, Socialist Alternative

De bevolking in de VS en de rest van de wereld werd op 9 november wakker met de schokkende politieke ontwikkeling van de verkiezing van Trump als president. Het was het hoogtepunt van een verkiezingscyclus waarin de gewone bevolking in opstand kwam tegen het politieke establishment en tegen de vernietigende effecten van de globalisering en het neoliberalisme. Dit kwam zowel ter linkerzijde tot uiting met de campagne van Bernie Sanders die miljoenen mensen enthousiasmeerde met zijn oproep tot een “politieke revolutie tegen de miljardairsklasse”, maar ook in een verwrongen manier ter rechterzijde met de campagne van Trump.

Trump stelde zich niet enkel voor als de zelfverkleerde verdediger van de ‘vergeten mannen en vrouwen’ in arbeidersbuurten. Hij had ook de meest chauvinistische en beledigende campagne die een kandidaat van een grote partij de afgelopen jaren voerde. Trump creëert ruimte voor blanke nationalist en racisten om uit hun rollen te kruipen en pogingen te ondernemen om blanke werkenden en jongeren te bereiken. Dit is een erg gevaarlijke ontwikkeling.

We verwerpen echter wel de stelling van de liberale commentatoren die het falen van de Democratische Partij aan de kant schuiven en het resultaat toeschrijven aan een vermeende brede steun voor het racisme van Trump onder de blanke werkenden. Clinton won het grootste aantal stemmen, Trump haalde slechts 47,5% en tientallen miljoenen van de armste mensen gingen helemaal niet

stemmen.

De stem voor Trump was eerst en vooral een stem tegen Clinton en tegen het establishment, het was een stem voor ‘verandering’ en tegen een vertegenwoordiger van het status quo. Velen waren gevoelig voor de retoriek van Trump over het ‘vervalste systeem’ en de bedrijven die hun jobs delocaliseren. Wat op tragische wijze ontbrak, was een duidelijke keuze ter linkerzijde waarmee meteen ook een alternatief geboden werd op de verleiding van het rechtse populisme.

Socialist Alternative staat aan de kant van de miljoenen vrouwen die vol afkeer toekijken hoe een openlijke vrouwenhater verkozen is en dit terecht zien als een stap achteruit. We staan aan de kant van de Latinos die bang zijn voor massale deportaties van mensen zonder papieren. We staan aan de kant van de moslims en de Afro-Amerikanen die vrezen dat de haatretoriek van Trump zal leiden tot meer geweld en de groei van extreemrechtse krachten.

We roepen op tot protestacties in het land om duidelijk te maken dat de werkenden en onderdrukten samen moeten opkomen tegen de aanvallen van de rechterzijde. De afgelopen 24 uur werden we bij Socialist Alternative overspoeld door vragen om meer informatie over onze organisatie. We moeten vandaag beginnen te bouwen aan een echt politiek alternatief voor de 99% tegen beide grote partijen van de grote bedrijven en de rechterzijde, zodat we in 2020 deze ramp niet nog eens moeten meemaken.

Een schok voor de heersende klasse

We moeten benadrukken dat het resultaat van deze verkiezingen niet alleen voor de tientallen miljoenen progressieve werkenden, vrouwen, migranten, kleurlingen en de LGBTQ gemeenschap een schok was. Het was dit, voor andere redenen uiteraard, ook voor de heersende elite van de VS.

De meerderheid van de heersende klasse ziet Trump als iemand die omwille van zijn temperament niet geschikt is om te besturen. Het is zeker correct dat zijn aanpak als bullebak waarbij tegenstrevers vernederd worden en waarbij hij erg giftige tweets de wereld in stuurt, eerder doet denken aan dictators in 'gefaalde staten'. Zelfs George Bush was niet zo trots op zijn onwetendheid over internationale ontwikkelingen als Trump. De heersende klasse vreest dat de belangen van het VS-imperialisme schade kunnen oplopen door Trump, zeker nu de globale macht van de VS taant, zeker in het Midden-Oosten en Azië waar Rusland en een steeds assertiever Chinees imperialisme voor concurrentie zorgen.

Ze verzetten zich tegen Trumps afwijzing van vrijhandelsverdragen en de dominante kapitalistische economische doctrines van de afgelopen 40 jaar. Maar feit is dat de globalisering tot stilstand komt. De motor van de handel is deels teruggeschroefd. De stemming voor Trump heeft een aantal gelijkenissen met de Brexit-stemming in Groot-Brittannië: ook dat was een massale verwerping van de globalisering en het neoliberalisme door de Britse arbeidersklasse.

De heersende klasse is ook bang dat het brutale racisme en de vrouwenhaat van Trump zal leiden tot sociaal protest in de VS. Dat zal ongetwijfeld effectief het geval zijn.

Op een diepgaander niveau is het meest schokkende van deze verkiezingen voor de heersende elite – met inbegrip van de toplui van de grote bedrijven, het politieke establishment en hun spreekbuizen van de gevestigde media – dat er een einde gekomen is aan de wijze waarop ze de afgelopen decennia met een tweepartijstelsel de politiek domineerden. De afgelopen jaren werden de voorverkiezingen steeds gebruikt om kandidaten die niet in het plaatje van de grote bedrijven pasten aan de kant te schuiven. De kiezers konden vervolgens voor een van de twee aanvaardbare kandidaten stemmen. De gevestigde elite had regelmatig een voorkeur voor één van de twee, maar kon in de praktijk met beide kandidaten leven. Gewone mensen hadden in het beste geval het idee dat ze voor het 'minste kwaad' stemden omdat een derde kandidaat geen kans maakte.

Dit is in 2016 veranderd. Eerst haalde Bernie Sanders 220 miljoen dollar op zonder een cent van de grote bedrijven te aanvaarden. Hij kwam erg dicht bij het verslaan van Hillary Clinton in de vervalste voorverkiezingen bij de Democraten. Trump was evenmin de kandidaat van het Republikeinse establishment: minstens twee Republikeinse ex-presidenten en de recente Republikeinse kandidaten waren publiekelijk tegen Trump.

In hun gezicht ontploft

Het is nog steeds opmerkelijk dat het resultaat van de voorverkiezingen was dat de keuze beperkt was tot de twee meest onpopulaire kandidaten van de afgelopen jaren. Exitpolls gaven aan dat 61% van de kiezers negatief stond tegenover Trump en 54% zei hetzelfde over Clinton.

In de voorverkiezingen deed het Democratic National Committee er alles aan om de uitverkoren kandidaat van het establishment, Hillary Clinton, overeind te houden tegenover Sanders die het in peilingen nochtans steevast beter bij een confrontatie met Trump. Dit is een erg directe aanwijzing van het feit dat even-

tuele Trump-kiezers open stonden voor een alternatief vanuit de arbeidersbeweging die inging tegen de macht van Wall Street en haar agenda van vrijhandel en die tegelijk pleit voor een minimumloon van 15 dollar, gratis onderwijs, degelijke publieke gezondheidszorg en een massale investering in groene infrastructuur. De waarheid is echter dat de Democratische leiding liever de verkiezingen verloor dan gebonden te zijn aan een programma dat vertrekt van de belangen van de werkenden en armen.

Schandalig genoeg hebben de meeste vakbondsleiders in de voorverkiezingen hun steun en miljoenen dollars aan Clinton geschonken. Nochtans waren veel syndicalisten en een aantal vakbonden voor Sanders. De nationale vakbondleiding heeft op deze manier de kandidaat van Wall Street ondersteund tegen een kandidatuur vanuit de arbeidersklasse.

Clinton begon de kiescampagne als de zwaar beschadigde kandidaat van de grote bedrijven. De meeste mediabelangstelling ging uit naar het emailschandaal. Maar de aanhoudende onthullingen op WikiLeaks bevestigden ook het beeld dat Sanders in de voorverkiezingen bracht: Clinton was een trouwe marionet van Wall Street die in private toespraken aan de bankiers iets anders zei dan in haar toespraken voor een breder publiek.

Verskillende commentatoren zullen nu de blanke arbeidersklasse de schuld geven. Anderen zullen de aanhangers van Bernie Sanders de schuld geven of zelfs de kiezers van Jill Stein. Wij hebben er al meermaals op gewezen dat de Democratische Partij al lang geleden zelfs de schijn van steun aan de belangen van de werkende klasse heeft opgegeven. Decennialang voerde de partij een liberaal beleid: van het 'einde van de welvaartstaat zoals we die kennen' over massale arrestaties tot het doordrukken van het vrijhandelsverdrag NAFTA en het opheffen van de controle op de banken onder Bill Clinton. Uiteindelijk werden de banken onder Obama gered en verloren miljoenen mensen hun huis.

Na de economische crash van 2008-2009 kreeg Obama vrijspel. De Democraten controleerden het parlement, maar ze deden heel weinig om de werkende klasse bij te staan in de ergste crisis sinds de jaren 1930. Het zette de deur open voor de Tea Party die oppositie kon organiseren tegen het redden van Wall Street en zo kon inspelen op de woede tegenover de politici.

Onder druk van de 45% die voor Sanders koos in de voorverkiezingen, namen de Democraten het meest linkse platform in 40 jaar aan op hun conventie. Maar in de campagne was het centrale argument van Clinton dat Trump een gevaar voor de Republiek was en dat "Amerika al groot is." De financiële donors van Hillary wilden niet dat ze kwesties als het minimumloon of de studieschulden naar voor schoof, ze wilden niet dat er verwachtingen gewekt werden. Er kan ook gesteld worden dat Hillary geen geloofwaardige progressieve retoriek kon brengen, wat kon ze dan nog inbrengen als argumenten? Wat ze alleszins klaar en duidelijk deed was de aanstelling van Tim Kaine als kandidaat vice-president. Kaine is voorstander van vrijhandelsakkoorden en de deregulering van de banken. Clinton had ook pakweg iemand als Elizabeth Warren kunnen aanstellen. Clinton weigerde ook om te beloven dat ze geen toplui van Goldman Sachs in haar regering zou opnemen. Het was allemaal wel heel weinig inspirerend voor de miljoenen mensen die om verandering vroegen.

Het is dan ook niet verrassend dat Clinton er niet in slaagde om

een groter enthousiasme en bijhorende opkomst te bekomen. Noch Trump noch Clinton haalde 50% van de stemmen. Clinton haalde lichtjes meer kiezers dan Trump, maar nog altijd zes miljoen stemmen minder dan Obama in 2012 en een volle tien miljoen minder dan Obama in 2008. Ondertussen haalde Trump één miljoen stemmen minder dan Romney!

Zoals het magazine Jacobin opmerkte: “Clinton haalde slechts 65% onder de Latino kiezers, terwijl Obama vier jaar geleden 71% haalde. Ze deed het zo slecht tegen een kandidaat die pleitte voor de bouw van een muur langs de zuidelijke grens van de VS, een kandidaat die zijn campagne begon door Mexicanen verkrachters te noemen. Clinton haalde 34% van de stemmen onder laagopgeleide blanke vrouwen. En ze haalde 54% onder vrouwen in het algemeen, Obama haalde in 2012 55% van de vrouwelijke stemmen. Clinton kwam op tegen een kandidaat die op een video-opname opschiep over hoe hij vrouwen bij hun ‘pussy’ grijpt.” Clinton slaagde er evenmin in om jonge zwarte kiezers te overtuigen, velen keken afzijdig toe naar de verkiezingen. En ze verloor in blanke arbeidersbuurten waar Obama in het verleden makkelijk won.

Het Democratische establishment heeft een gevaarlijk spel gespeeld in deze verkiezingen en ze heeft het verloren. Het zullen de werkenden, kleurlingen en vrouwen zijn die de prijs voor dit falen betalen.

Sanders had kandidaat moeten zijn

De afgelopen jaren ging de politieke polarisering in de VS erg ver met een groeiende steun onder jongeren voor socialisme en de beweging Black Lives Matter. Tegelijk is er onder een minderheid van de bevolking een toename van openlijk racisme. Maar de algemene tendens in de Amerikaanse samenleving gaat naar links. Dit blijkt uit de steun voor het openstellen van het huwelijk voor mensen van hetzelfde geslacht, een hoger minimumloon of nog voor het belasten van de superrijken. Deze verkiezingen veranderen de onderliggende realiteit niet, maar ze zetten de rechterzijde aan het stuur met een Republikeinse controle op zowel het Witte Huis, het parlement als de meeste deelstaatregeringen.

Een groot deel van de blanke werkenden en middenklasse gebruikte deze verkiezing om een verwerping van de Democratische Partij en het establishment van de Republikeinen te tonen. Op een verwrongen manier zochten tientallen miljoenen mensen naar een manier om tegen de heersende elite in te gaan. We mogen onze ogen niet sluiten voor de toename van extreemrechts onder een kleine minderheid, maar het is opmerkelijk dat een van de exitpolls stelde dat 70% meent dat mensen-zonder-papieren “een wettelijke status” moeten krijgen terwijl slechts 25% stelde dat ze gedeporteerd moeten worden.

Het is dan ook tragisch dat Bernie Sanders niet op de stembrief stond. Wij riepen hem in september 2014 al op om als onafhankelijke kandidaat op te komen toen hij voor het eerst het idee van een presidentscampagne opperde. Toen hij besloot om in de Democratische voorverkiezingen te stappen, waren we het daar niet mee eens maar we bleven in discussie gaan met zijn aanhangers over hoe we zijn programma en de nood aan een nieuwe partij naar voor kunnen brengen.

Onze waarschuwingen over de gevolgen van zijn steun aan

Hillary worden nu op tragische wijze bevestigd. Indien Sanders in november kandidaat was geweest, zoals wij en vele anderen vroegen, dan had dit het karakter van de verkiezingen veranderd. Hij zou er ongetwijfeld in geslaagd zijn om in de debatten te geraken en we zouden nu discussiëren over hoe we meteen een nieuwe partij kunnen opzetten die de belangen van de 99% verdedigt en die vertrekt van de miljoenen stemmen die Bernie zou gekregen hebben. Er is een enorme kans verloren gegaan.

Socialist Alternative steunde Jill Stein van de Green Party. Ze haalde iets meer dan een miljoen stemmen. We steunden haar omdat ze opkwam met een platform dat vertrekt van de belangen van de werkende bevolking. Er waren heel wat beperkingen aan haar campagne, maar desondanks wijst haar resultaat op een potentieel voor een massaal links alternatief.

Een presidentschap van chaos en strijd

De verkiezing van Donald Trump is rampzalig en zal heel wat negatieve gevolgen hebben. Maar het is ook onderdeel van het proces van politieke en sociale onrust in de VS. Nog nooit waren het kapitalisme en zijn instellingen zo gediscredeerd. Dit proces leidde tot een verkiezingscampagne waarin de FBI tussenkwam en waarin Trump aanhoudend sprak over het ‘vervalste’ politieke systeem.

Er zal ongetwijfeld een brede wanhoop zijn bij delen van de linkerzijde en een gevoel dat pogingen om de samenleving vooruit te duwen nutteloos zijn. We moeten daartegen ingaan. Echte verandering komt van onderuit, zoals Bernie Sanders terecht opmerkte. Het komt van massabewegingen op de werkvloer en op straat.

De overwinning van Trump is de ‘zweep van de contrarevolutie.’ Er zal chaos zijn en er komen provocaties die miljoenen mensen tot defensieve acties zullen aanzetten. Diegenen die in de voorbij periode radicaliseerden, moeten hun inspanningen voor de opbouw van een massabeweging voor verandering, los van de controle van de grote bedrijven, verder opvoeren. De sociale bewegingen de afgelopen jaren en zeker BLM tonen het potentieel.

Het is ook belangrijk om te beseffen dat Trump zijn aanhangers onvermijdelijk zal ontgoochelen. “Een muur bouwen,” zal geen miljoenen goede jobs creëren in de plaats van diegene die verloren gaan door handelsakkoorden en automatisering. Hij spreekt over investeringen in 21ste eeuwse infrastructuur, maar is tegelijk voorstander van nog meer belastingcadeaus aan miljardairs zoals hemzelf. Een massabeweging tegen Trump moet de blanke werkende klasse aanspreken en uitleggen hoe we een toekomst kunnen bekomen waarin alle jongeren een degelijk leven hebben in plaats van een poging om de ‘American dream’ te herstellen door racistische verdeeldheid te versterken. Een goede toekomst voor de meerderheid van de bevolking vereist een socialistisch beleid.